

якісна продукція продається за кордон як сировина, і український виробник не отримує частину прибутку. Другою проблемою є відсутність сховищ для зберігання сільськогосподарської продукції, а велика частина існуючих не відповідаю потрібним параметрам і не створює належні для зберігання умови. Наслідком цього є втрата якості продукції, повна втрата продукції, підвищення ціни через дороге зберігання.

Наслідком вирішення цих проблем буде підвищення якості сільськогосподарської продукції, а через це зросте конкурентоспроможність української сільськогосподарської продукції на світовому та внутрішньому ринках.

Інформаційні джерела :

1. Гармашов В.В., Фомічова О.В. До питання органічного сільськогосподарського виробництва в Україні *Вісник аграрної науки*. 2010. №7. С. 11-16.
2. Ковальчук С.Я., Ціхановська В.М. Економічне зростання аграрної сфери: вплив органічного сільськогосподарства. *Агросвіт*. 2015. №18. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/18_2015/3.pdf (дата звернення: 12.03.2019).
3. Лихопій В.І. Механізм забезпечення конкурентоспроможного виробництва аграрної продукції: теоретико-методичний аспект. *Вісник Запорізького національного університету*. 2010. № 1 (5). С. 137-1405.
4. Міністерство аграрної політики і продовольства України: веб-сайт. URL: <http://minagro.gov.ua> (дата звернення: 15.03.2019).

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ МОЛОКА В УКРАЇНІ

Стружевська О.М., здобувач вищої освіти

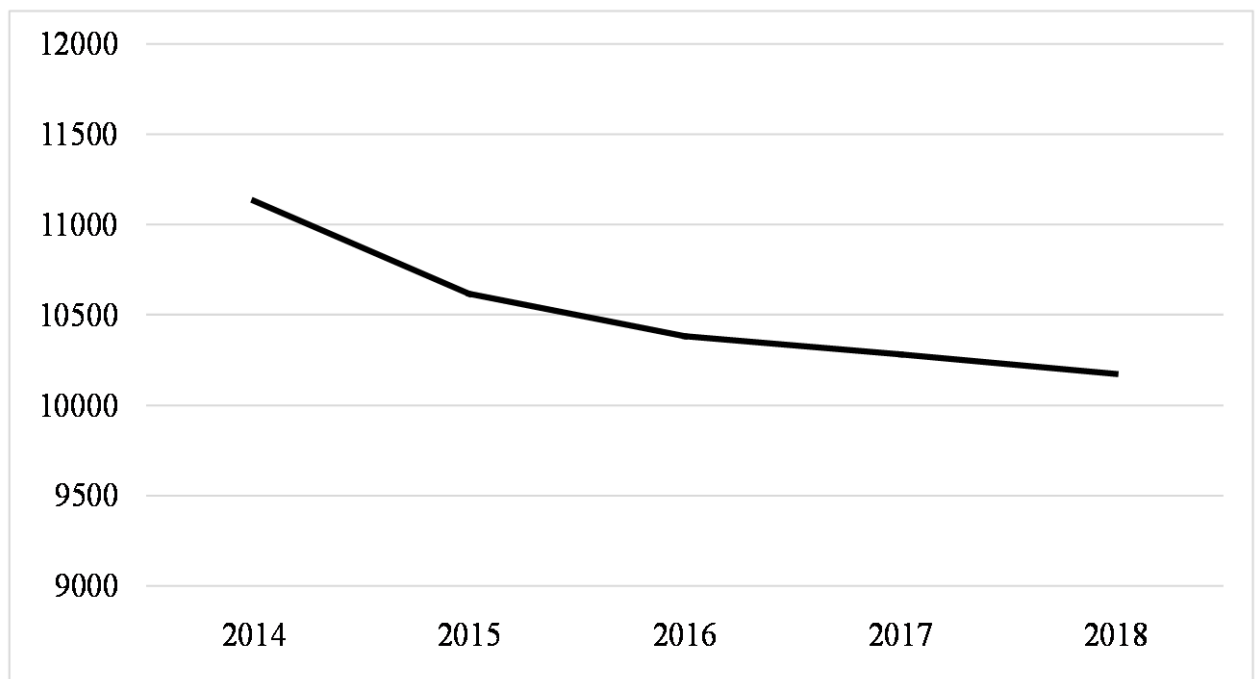
Миколаївський національний аграрний університет

Збалансований розвиток продовольчого ринку є важливим питанням світової, національної та регіональної економік. Його обсяг, якість і ефективність функціонування визначають рівень і якість життя населення. Молочний ринок є ваговою частиною продовольчого ринку й посідає провідне місце в забезпеченні продовольчої безпеки України.

Криза в українській економіці, ослаблення гривні, зниження доходів населення, а також постійне підвищення цін на продовольчі й непродовольчі товари створили нові реалії для ринку молока та молочної продукції в Україні. Існування кризових тенденцій в економіці країни, важливість забезпечення населення молочною продукцією відповідно до раціональних норм їх споживання, структурна й географічна перебудова експорту визначають значимість дослідження зовнішнього середовища діяльності молокопереробних підприємств, з боку наявних потенційних загроз і можливостей їх попередження та усунення в умовах активізації євроінтеграційних процесів.

Багато вчених і аналітиків досліджували основні чинники функціонування молочного ринку України, проводили аналіз динамічних змін і закономірностей його розвитку [1,2]. Але, дослідження ринкових змін насамперед має бути спрямовано на розгляд двох основних факторів формування ринку – попит і пропозицію як ключових у визначенні ефективності діяльності галузі. Адже від них залежить політика ціноутворення, дохідність виробництва, стратегічна перспектива тощо.

Світ потребує все більше молока. Це обумовлено не тільки зростанням кількості населення, а й підвищенням рівня споживання молока та молочних продуктів завдяки зростанню добробуту та інвестицій у розвиток молочної галузі та продуктів. Нині у світі виробляється 876 млн. т молока. Молочна галузь обслуговує понад 7 млрд. споживачів та є засобом для існування 1 млрд. людей, задіяних у молочному ланцюжку[3]. Однак динаміка обсягів реалізації на вітчизняному ринку молочних продуктів має негативний тренд (рис. 1).

**Рисунок 1–Виробництво молока в господарствах усіх категорій,
тис. т**

Джерело: побудовано за даними державної служби статистики України [1]

За рекомендаціями МОЗ України раціональна річна норма споживання молока і молочних продуктів у перерахунку на молоко має становити 380-395 кг. Однак у 1995 році споживання становило 61,7% цієї норми, а у 2018 році – 46,1%. Найбільше споживали молока в Івано-Франківській (281,4 кг/особу), Чернівецькій (251кг/особу) і Тернопільській (245,7 кг/особу) областях. Водночас Рівненська, Волинська і Житомирська області зменшили споживання на 14,9, 13,3 і 7,9 % відповідно. Для порівняння, середньорічний показник споживання цих продуктів у Франції сягає 440 кг, у Німеччині – 430, у Данії – 380, в Австрії – 370 кг[3].

Державна підтримка молочної галузі має супроводжуватися зміною підходів до регулювання. Сьогодні якість молока у сільськогосподарських підприємствах постійно зростає, але жорстка конкуренція у ринковому середовищі спонукає виробників молочної продукції до пошуку нових ринків збуту, щоб забезпечити прибуткову діяльність. Важливим кроком є

встановлення надійної системи контролю за безпечністю виробленої та розповсюдженої молочної продукції.

З метою розвитку молочної галузі, Урядом у 2018 році запроваджено безпрецедентну підтримку галузі тваринництва на загальну суму 4 млн гривень. Серед проміжних результатів підтримки – збільшення показників ідентифікації та реєстрації молодняку ВРХ господарствами населення в 4,5 рази (кількість реєстрацій), збільшення середнього надою корови на 2,4%, стабілізація кількості поголів'я ВРХ у підприємствах[4].

Також уряду необхідно розширити спектр фінансових інструментів підтримки як аграріїв, так і молокопереробних підприємств. Політика бюджетної підтримки розширення потужностей молочного скотарства, впровадження сучасних методів годівлі тварин має бути стабільною, прогнозованою, що закладатиме належні мотиви для інвестиційних компаній вкладати свої ресурси у молокопродуктовий підкомплекс[2].

Інформаційні джерела:

1. Балановська Т.І., Драгнєва Н.І. Державне регулювання якості молока і молочної продукції. *Вісник Житомирського державного технологічного університету*. 2008. №4(46). С. 173-179.
2. Божидарнік Т.В. Державне регулювання національного ринку молока: вимога часу та обов'язкова умова. *Агросвіт*. 2011. №21. С. 37-42.
3. Державна служба статистики: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>(дата звернення: 12.03.2019).
4. Міністерство аграрної політики і продовольства України: веб-сайт. URL: <http://minagro.gov.ua> (дата звернення: 12.03.2019).
5. Россоха В.В., Шарапа О.М. Формування збутової політики маркетингу аграрних підприємств : монографія. Київ : ННЦ «ІАЕ», 2016. 232 с.